

EL TEXT POÈTIC:

L'AUCA

"Què és un auca, senyor mestre?
Què és una auca i com es fa?"
És un joc hàbil i destre
que amb els mots pretén jugar.

Auca de Montserrat

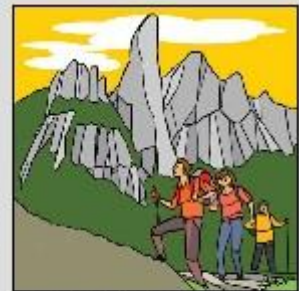
1. Montserrat és nom sagrat per tot català assenyat.

2. Ho és pels mistics, els artistes i tots els catalanistes.

3. El roc és conglomerat i forma un mont ben serrat.

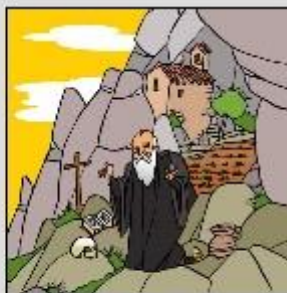
4. Els cims, que veuen els ulls, tenen noms escrits en fulls:

5. Lloro, Carota, Baldufa, Patufet, Senatxo, Trufa...

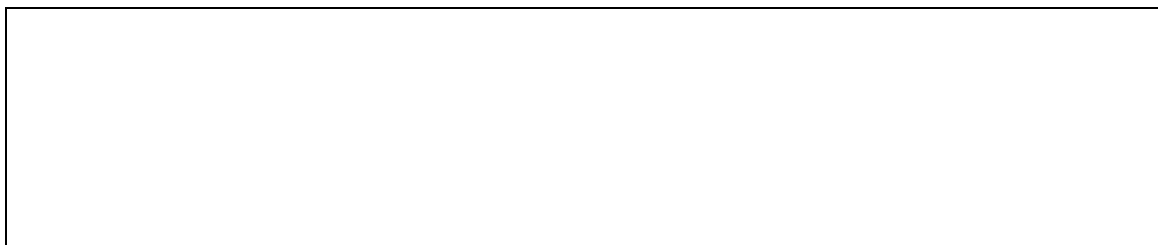
6. Quan la boira sembla el mar el penyal és com un far.

7. Avui hi ha encara ermitans però no tants com abans.

8. El camí dels Degotalls agrada pels seus detalls:

Què és una auca?

Es tracta d'un conjunt de petites estampes acompanyades cadascuna d'una llegenda, disposades generalment en un sol full de paper, que fan referència als diferents episodis d'una biografia, d'una història, d'una efemèride, d'un tema, etc. La tradició vol que se'n facin 24 o 48, en tot cas un número múltiple de 4.

La característica cabdal de l'auca és el fet que la llegenda al peu de l'estampa o vinyeta és escrita en vers, ja sigui en rodolins, tercets o quartets. El dibuix s'ha d'ajustar al vers. A vegades hi ha fotografies. No s'ha de confondre amb el còmic, ja que el text d'aquest, no està condicionat per la mètrica i la rima, sinó que es troba dins de bafarades.

"Rodolinaire" és la persona que escriu rodolins i un rodoli és el conjunt de dos versos aparellats, generalment de to satíric o humorístic.

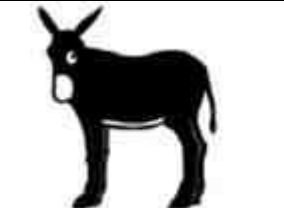
Hi ha rodolinaires que es llencen a fer auques de personatges o de pobles.

Aquí tenim uns consells per aquells o aquelles que vulguin bastir rodolins:

- Llegir en veu alta els rodolins, per sentir si hi ha harmonia, ritme, agilitat.
- Preveure 3 o 4 rodolins com a reserva.
- Si hom no se'n surt amb una rima, es pot provar de capgirar la frase.
- Deixar madurar un treball; sovint hom troba la solució al cap de dos o tres dies.
- Perseverança, cercar sense desmai i veure ample.

Auca del Ruc català

			
"1. Tot ve del Pla de l'Estany, no fa gaire més d'un any."	"2. D'un jovent amb sentiment, per Catalunya amatent."	"3. Volem d'un greuge parlar d'un greuge ben català."	"4. El brau negre no volem el serrat netejarem."
			
"5. I barrina que barrina s'escalfa la barretina."	6. Un tòtem fora fotrem, i un de nostre hi posarem."	"7. Quelcom d'autòcton ens cal, que el puguem portar ben alt."	"8. Aquí tenim el guarà que és un ruc ben català."
			
"9. Robust de constitució, un ruc sense parió."	"10. Tossut, i de bona raça. És fort i trepitja amb traça."	"11. Constant i treballador guanya el menjar amb sa suor."	"12. Pelatge color de pansa suau per a qui s'atansa."
			
"13. El musell blanc, platejat, i el caràcter ben marcat."	"14. Les orelles mai pansides, com antenes eixerides."	"15. Amb un bram fenomenal per avisar el carcamal."	"16. Una guitza et pot llençar si no el deixes d'empipar."
			
"17. Quan va fart de bastonades, les emprèn a mossegades."	"18. És senzill amb el menjar, i aprecia un mos de pa."	"19. I remuga l'animal hores i hores si cal."	"20. La dolçor mai no estalvia si aneu amb manyaguera."
			
"21. Quan tot cal ser ecològic, també és motor biològic."	"22. El guarà, és un animal, patrimoni natural."	"23. Per a dur rere el motor o cosit a prop del cor."	"24. Com els escoltes ahir, tenim tòtem per lluir."

2004, Il·lustracions: Nucli Zoològic de Fuives
Text: Ramon Cuéllar / Joan Vilamala

Auca de Vic (formada per 48 estampes)

La força dels gremis lliga
artesans o mercaders,
mentre a la minsa botiga
els jueus fan de banquers.

Sota el signe del progrés
la ciutat trenca muralles,
s'eixampla camps a través.
Ni el riu ni el tren li son valles.

Juristes i literats,
ja des de l'edat mitjana,
i científics avançats,
fan la història vigatana.

Oliba des de la Seu
i el Bisbe Torras suara,
des de Vic foren la veu
de la pàtria, noble i clara.